Розбийте спробу правого крила розколоти революційний рух канадійських робітників

Заява Політичного Комітету Комуністичної Партії Канади про суспендування А. Ваари, Дж. В. Алквиста і Дж. Вірти з членства К.П.К.

ДО ВСІХ КЛЯСОВО СВІДОМИХ РЕВОЛЮЦІЙНИХ РОБІТНИКІВ!

ДО ВСІХ ЧЛЕНІВ КОМУНІСТИЧНОЇ ПАРТІЇ КАНАДИ!

ДО ВСІХ ЧЛЕНІВ ФІНЛЯНДСЬКОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ КАНАДИ!

Товариші!

По вичерпанні всіх засобів щоби втримати т.т. Ваару, Алквиста і Вірту на шляху Комуністичного Інтернаціоналу і на шляху Комуністичної Партії Канади і стрінувшися з дуже провокаційними стараннями з боку цих товаришів розколоти ряди революційного робітництва в Канаді, Політичний Комітет Комуністичної Партії Канади рішив, суспендувати цих товаришів з членства. Політичний Комітет взиває всіх клясово свідомих революційних робітників, а головно революційних фінляндських робітників в Канаді поставити себе під стяг Комуністичного Інтернаціоналу в боротьбі проти цих опортуністичних намагань названих товаришів розколоти наші ряди.

Тактика "правих" розкольників.

Розкольницька тактика, якої ці товариші тримаються в проводі Фінляндської Організації Канади, показалася нашій партії підчас Всекраєвої Конвенції в червні. Провідні фінляндські товариші брали участь в секретному кокусі сторонників МекДоналда підчас тої конвенції. Разом з МекДоналдом і іншими фракційниками ці товариші відмовилися зректися цих засідань та визнати наявний правий характер цих засідань. Однак вони так само як інші фракційники, мали сміливість сказати, що ці засідання скликано на це, щоб врятувати партію. Очевидно ці товариші пустилися на дорогу фракційности правого хилу для врятування партії від напрямку Комуністичного Інтернаціоналу. Спираючись на свою фракційну програму, ці провідні товариші старалися переконати всіх рядових фінляндських делегатів голосувати за своїми фракційними рішеннями, які на сліпо йшли за цими секційними лідерами, які мали на меті потягнути за собою ціле фінляндське членство партії. Ці фракційники були дуже обурені, що т. Нілл зломив "дисципліну" фінляндського бльоку і розумно поставив себе на боці Комуністичного Інтернаціоналу та програми енергійної боротьби проти небезпеки правих хилів в канадійській партії. Потім ці фракційні провідники чули себе ніяково, як довідалися, що такі провідні товариші, як Вілем, Гавтамакі і інші, відлучилися від право-крилої програми "кокусу" та приєдналися до боротьби проти право-крилої бюрократичної програми провідників Фінляндської Організації в Канаді.

Хоч між провідними фінляндськими товаришами можуть бути деякі ріжниці, однак помимо того найкращі фінляндські елементи в цілій Канаді стоять по стороні Комуністичного Інтернаціоналу і будуть боротися за лінію Інтернаціоналу проти всякої фракційної програми провідників Фінляндської Організації в Канаді. Між тими товаришами, які ясно відріжнили себе від позиції Виконавчого Комітету Фінляндської Організації в Канаді, є тов. Гил. Полком опрокидує всі старання правих елементів звалити на Полком відповідальність за запевнення і поголоски, що тов. Гил опустив свою позицію. Тов. Гил ніколи не опустив ще своєї партійної позиції і на него можна краще звіритися, як на т. Ваару, який робить ці закиди, що він (Гил) буде стояти з партією і боротися за лінію Комуністичного Інтернаціоналу проти дезертирів.

Другим кроком цих розкольницької роботи цих товаришів була кампанія очернювання меншости на Всекраєвій Конвенції. Головним гаслом цієї кампанії було "Боротьба меншости на конвенції була особистою боротьбою за впливи і контролю над партією". Цего вживано, щоби закрити перед фінляндськими членами дійсну принципіяльну справу на 6-ій конвенції, яка була дуже важною точкою для більшовизації канадійської партії. Ці товариші старалися тримати закритим перед своїм членством дійсне значіння кроків, що їх підприняла всекраєва конвенція в напрямі більшовизації. Фракційна програма цих товаришів перенеслася опісля на дістріктові конвенції і остаточно довела до теперішнього положення.

Рішення І. Пленуму Центрального Виконавчого Комітету ввести т. Ваару до Політичного Комітету було зроблено, як крок для усунення федералістичної будови і відносин в середині партії. Негайною зворотною точкою в тактиці провідніших фінляндських товаришів правого крила було цілковите відмовлення виконати постанову Пленуму ЦВК. Полком і секретаріят робив все можливе, щоби переконати їх, що це рішення треба виконати протягом яких трьох-чотирох місяців. Остаточно ці товариші взялися за бюрократичні методи, ставляючи дисципліну ЦВК Фінляндської Організації в Канаді понад дисципліну партії. Тов. Ваара опустив своє призначення в Полкомі за згодою ЦВК Ф.О. і без відома Полкому. Тов. Алквист виїхав до Содбсри і на спеціяльнім засіданні та абсолютно бюрократичним і недопустимим рішенням усунув т. Ніла як редактора "Вапауса", наставивши т. Ваару редактором, і повідомивши Полком словами тов. Алквиста, що федералізм останеться на дали і що Ваара буде редактором без огляду на наслідки. Способом малих особистих диктаторів товариші Ваара і Алквист перерішили партійну постанову, заявили свою готовість поборювати партію та наказали партійним членам піддаватися своїм протипартійним наказам. Ці товариші пустилися отверто на дорогу, яка не може мати іншої мети, тільки розкол в рядах Комуністичної Партії Канади.

Питання товариша Ваари.

Відносно тов. Ваари Центральний Виконавчий Комітет зробив своє рішення на підставі минулого рекорду цего товариша, щиро вірючи, що його рекорд в партії робить його якраз відповідним до партійного проводу і до завдання поборювати право-крилі бюрократичні нахили ЦВК Фінляндської Організації в Канаді. Для зломання федералістичної позиції членів так званої "язикової групи" в Полкомі ми уважали за відповідне перенести тов. Ваару до Торонто, коли випущено його з вязниці. Відносно "Вапауса" ЦВК партії, а пізніше Полком, уважали за відповідне скріпити цей часопис поперше через уможливлення товаришові Ваарі з центра писати часто провідні статті в звязку з головними питаннями дотично партії та Фінляндської Організації, головно питань про більшовизацію і активізацію фінляндського членства КПК. Полком уважав також потрібним скріпити "Вапаус", роблячи всі можливі кроки забепечити додаткову редакційну поміч для т. Ніла.

Було очевидним від самого початку, що ЦВК Фінляндської Організації в Канаді не буде зацікавлений стільки поліпшенням "Вапауса", як відібранням часопису з рук т. Ніла, який станув кріпко проти елементів правого крила на Всекраєвій Конвенції, і який знехтував "дисципліну" фінляндського бльоку та вів боротьбу проти всіх правих хилів.

Питання редакторського штабу "Вапауса" стало на ділі питанням, чи має, чи не має цей часопис фінляндських робітників стати інструментом для розвитку і будови масової організації фінляндських робітників під проводом комуністичної партії; інструментом більшовизації і активізації фінляндських членів комуністичної партії через свою роботу освідомлювання фінляндських товаришів з програмою Комуністичного Інтенаціоналу; чи з другої сторони, через консолідацію елементів правого крила між фінляндськими товаришами і підчинення тов. Ваари їхнім впливам і ідеольогії, інструментом протипартійним проти Комуністичного Інтернаціоналу. Становище товаришів фінляндської партійної фракції поставило це питання до Полкому. Становище провідніших фінляндських товаришів було проти рішення Пленуму ЦВК; це становище було проти найліпших інтересів Компартії Канади; воно було проти найліпших інтересів Ф. О. в Канаді та проти найліпших інтересів "Вапауса". Але Полком неодмінно знов потвердив рішення Пленуму.

Проблема більшовизації і активізації фінляндського членства Компартії Канади була завжди в нас болючою. Помимо кількаразових домагань Комінтерну, щоб підприняти в цім напрямі кроки, старі лідери партії не зробили ані одного кроку в цім напрямі, тримаючись засади хитання і угодовства відносно великих правих блудів і програми лідерів Фінляндської Організації. Дійсною точкою нині фактично не є питання "Вапауса", але питання про ціле становище деяких провідніших фінляндських товаришів в партії.

Ідеольогічна основа, на якій опирається програма розколення партії, це є ідеольогія соціял-демократії, ідеольогія федералізму. Фінляндська Організація Канади — це є властиво окрема організація в середині Компартії Канади, зложена з фінляндських членів партії, такою вона була і є досі. Не будучи цілком масовою організацією, Фінляндська Організація була організацією в середині Компартії Канади, залишаючись під контролею тієї сексекутиви з сімох членів. Фінляндські товариші ніколи не уважали себе індивідуальними членами партії, як активні дисципліновані члени партії клясової боротьби; вони радше уважали себе членами федерації, яка була "обєднана" (афілейтед) з компартією і підтримувала компартію. Коли через боротьбу за реорганізацію, за правдиве ленінське поняття про комуністичну партію здобувало все більше тривкости у фінляндських робітників в компартії, програма провідніших елементів осталася та сама. Вона перешкаджала і опізнювала розвиток партії у фінляндських масах.

Це може бути трудне до зрозуміння для деяких фінляндських товаришів, беручи на увагу, що найбільша часть членства нашої партії складалася з фінляндських робітників. Але треба памятати, що Полком ані на хвилину не зглядає того факту, що фінляндські робітники в Канаді становлять високо розвинену частину пролетаріяту і що багато з них прибуває до Канади з міцними пролетарськими традиціями; навпаки, Полком бере власне цей факт на увагу, коли так гостро критикує провід в фінляндській фракції.

Крок в крок з цею організаційною лінією фінляндського провідництва поруч цієї лінії затушковування партійної, теоретичних і в спортових, кооперативних і в інших масових організаціях фінляндських робітників. Ця лінія довела їх до відвороту перед атакою капіталістичної держави на "Вапауса". Звязаний з цим є відворот перед поліційним терором в Торонто та опортуністична заява фінляндських товаришів в день 1. серпня. Вистарчило би переглянути тільки роботу деяких фінляндських товаришів в содборській кооперативі, щоб побачити опортуністичну лінію їхньої роботи. Ці праві ухили ніяк не є чимсь, що було б виключно тільки в фінляндських товаришів; вони є помітні в цілій партії; їх треба збивати і поборювати, їх треба викорінювати!

До ленінізму чи до соціял-реформізму?

Питанням дня є створення тісно спаяної ленінської партії між канадійськими робітниками; це є питання, чи ми маєм наслідувати програму соціял-реформізму, чи програму ленінізму. Товариші Ваара, Вірта і Алквист ведуть в напрямі табору найбільшого ворога робітничого руху, іменно до гардини соціял-демократії. Їхня лінія веде в напрямі підчинення цілому натискові капіталістичного оточення нашої партії, в напрямі соціял-реформізму, а напрямі опозиції до Комінтерну і його секції Комуністичної Партії Канади.

Ці товариші, так само, як всі провідніші опортуністи в рядах Комінтерну, говорять, що залізна дисципліна партії є добра так довго, як довго вони можуть погодитися з нею. Але кожний робітник знає, що партійний член піддається всякій партійній дисципліні. Дисципліна, щоб виповнити постанови 6. Конгресу Комуністичного Інтернаціоналу не значить нічого для цих товаришів. З хвилею, як дисципліна нашої партії доторкнула їхні опортуністичні засади і лінію, вони відкинули цю дисципліну на бік і при помочі найбільш бюрократичної машини заради отверту боротьбу проти рішень партії і проти лінії Комуністичної Партії Канади.

Опортунізм цих товаришів є дуже подібний до того опортунізму, що його описав т. Манульський на 10. Пленумі Комінтерну: "Цей опортунізм "льояльно" голосує за всіми резолюціями; в "нормальних" часах він не суперечить партії, ані не протиставить партійній лінії своєї лінії; він приноровлюється до кожного існуючого курсу партії; він не випихається на верха, але виявляє себе в хвилях гострої клясової боротьби".

Наша партія і фінляндські робітники Канади, які роками були головною підпорою революційного руху в Канаді, ніколи не будуть толерувати цего опортунізму, який так легковажить собі партійну дисципліну та в так провокаційний спосіб грозить розбивати ряди революційних робітників Канади і ослаблювати нас перед атакою буржуазії в часі, коли перед партією і робітничою клясою стоять великі і багато більші бої, як коли передтим в історії нашої партії. Цим товаришам відповідаємо словами т-ша Куусінена на 10 Пленумі ЦВК Комінтерну:

"Характеристичним є в теперішнім періоді, що по нашій стороні, так само як по стороні реформістів, є кристалізуючі точки, які вражають неначе міцні магнети подібні собі нахили. Маси радикалізуються, горнуться до комунізму, коли водночас соціял-демократія притягає від нас все, що хилиться вправо і все, що належить до буржуазії. Методи опортуністів полягають в показуванні масам менших диференціяцій, щоб закрити фундаментальні і великі ріжниці між комунізмом а реформізмом. Їхня лінія йти в хвості, їхня хистка пасивність, їхнє постійне пристосовування себе до переходових хвиль, це є найбільша небезпека, якої мусимо уникати".

Тов. Куусінен вказав тут ясно на лінію, якою має йти Полком і за яку Полком буде боротися. Це є лінія Комінтерну. Боротьба проти тих опортуністичних розкольницьких нахилів є боротьбою кожного клясово свідомого революційного робітника Канади. Навіть ці товариші, які в минулому не добачували значіння і потреби цеї боротьби, які дісталися в багно опортунізму, можуть справити ще свою позицію та приєднатися до боротьби за ленінізм, проти реформізму.

Вдержуйте цілість ленінської партії канадійських робітників проти зусиль правого крила розколоти наші ряди. Вперед до масової Комуністичної Партії Канади!

Політичний Комітет Комуністичної Партії Канади.

ЗНАЙДЕНО ІСТОРИЧНЕ МІСТО ДОНЕЦЬ.

Комгоспи провадить шляхові роботи під Харковом. Недавно в районі Карачики, розкопуючи землю, робітники знайшли стародавнє словянське поселення XI—XII віку.

Викопали чимало кісток та зубів ріжних свійських тварин, а також рештки диких звірів (роги лося, олеся, кливаки кабана тощо). На території поселення збереглися викопані ями. В них або-ж залишки печей, або-ж сховища зерна. В деяких ямах знайдено якусь крихку речовину. В одній ямі було обгоріле дике просо, що його тепер вже не вживають.

Слід зазначити, що підчас розкопки знайшли чимало річей хатнього вжитку, як от: амфоруватий посуд, залізні коси, металеві гудзики, намиста. Можна думати, що поселення являє собою залишки давнього міста Донець, з яким звязується "Слово о полку Ігоревім". Це поселення, очевидно, належить до давніх селищ Северян.

М. КОЦЮБИНСЬКИЙ

ТІНІ ЗАБУТИХ ПРЕДКІВ

(Продовження)

Так літував Иван в полонині, аж поки вона не спустіла. Стекла маржина назад в долини, розібрана хазяями, одтрембітали своє трембіти, лежать стоптані трави, а вітер осінний заводить над ними, як над мерцем. Лишились тільки ватаг із спузарем. Вони мусять чекати, аж згасне вогонь, той вогонь полонинський, що сам народився, усначе бог, сам має й заснути. А коли і їх вже не стало, на засмучену полонину приволоклась мара та й нипа по стаї й по загородах, чи не лишилось чого для неї.

Надаремне Иван поспішав з полонини: він не застав Марічки живою. За день перед цим, коли брела Черемош, взяла її вода. Несподівано заскочила повінь, люті габи збили Марічку з ніг, кинули потім на гоц і понесли поміж скелі в долину. Марічку несла ріка, а люди дивились, як крутять її ті габи, чули крики й благання і не могли врятувати.

Иван не вірив. Це, певно, штуки Гутенюків. Дізнались про їхнє кохання й сховали Марічку.

А коли зо всіх боків чув лиш те саме, рішив шукати тіла. Мусіло ж прибитись десь до каміщи, десь люди мали його спіймати. Пішов вздовж річки, повний пекучого гніву і злоби до її вічного шуму, до киплячої люті.

В одному селі знайшов таки тіло. Його вже витягли на зарінок, але він не пізнав у ньому Марічки. Це не Марічка була, а якийсь мокрий лантух, синя кривава маса, стерта річним камінням, як у млині...

Великий жаль вхопив Ивана за серце. Зразу його тягло скочити з скелі в крутіж: "На, жери й мене!" Але потому щемлячий тусок погнав його в гори, далі од річки. Затуляв вуха, щоб не чути зрадливого шуму, що прийняв у себе останнє дихання його Марічки. Блукав по лісі, поміж камінням, в заломах, як ведмідь, що зализує рани, і навіть голод не міг прогнати його в село. Знаходив ожини, гриби, пив воду з потоків і тим живився. Потому щез. Люди гадали, що він загинув з великого жалю, дівчата склали співанки про їхнє кохання та смерть, які розійшлися по горах. Шість літ не було чутки про нього, на сьомий раптом з'явився. Худий, зчорнілий, багато старший од своїх літ, але спокійний. Оповідав, що пастушив на угорському боці. Ще з рік так походив, а відтак оженився. Треба ж було газдувати.

Коли замовкли стріли пістолів і одспівали весілля, а жінка пригнала до загороди вівці й корови, Иван був задоволений навіть. Його Палагна була з багацького роду, фудульна, здорова дівка, з грубим голосом і волосатою шиєю. Правда, вона любила пишне лудинне і не мало десь піде грошей на шовкові хустки та дорогі згадри, але то байка! Поглядаючи на овечки, що блеяли в загородах, на свій писаний ботей, на корови, що дзвонили та рули по випасах в лісі, він не журився.

Тепер він мав коло чого ходити. Не був жадний багатства — не на те гуцул жиє на світі — саме плекання маржинки сповнило радістю серце. Як дитина для мами такою була для нього худібка. Ввесь час, всі думки займала турбота про сіно, про вигоди маржинці, щоб не заслабла, щоб хто не зурочив, щоб вівці щасливо котились, а корови уполоджались. Скрізь од усього була небезпека, і треба було добре гляділи маржину од гадини, звіра і од відьом, які всякими способами потягали манну з коров та потинали худібку. Треба було багато знати, підкурювати, ворожити, збирати помічне зілля і замовляти. Палагна йому помагала. З неї була добра газдиня, і свої вічні турботи він ділив з нею.

— Ну, і сусіди дав нам пан-біг! — жалілась вона чоловікові. Ввійшла даві в притулу Химина, глянула на ягнята та як сплесне в долоні: — Їй! які вони файні!" — На, маєш, гадаю собі. Не встигла та за поріг, а двоє ягнят закрутились на місці — та й вже по них. Ігій на тебе, відьмо!

А я йду сночі — оповідав Иван — повз хату та й дивлюся — кочеться шос кругле, геї би капшук. Та й світиться так, наче зірниця. Став я й дивлюся, а воно по царині, через воринне та й просто в Химині двері... Абих так здоров був!.. Якби був догадався та зняв свої гачі, може б ними відьму імив, а так пропало...

З другого боку, на найближчім горбі, сусідив Юра. Про нього люди казали, що він богує. Він був як бог, знаючий і сильний, той градівник і мольфар. В своїх дужих руках тримав сили небесні й земні, смерть і життя, здоров'я маржини й людини, його боялись, але потребували всі.

Траплялось, що і Иван звертався до нього, але за кожним разом, стрічаючи погляд чорних пекучих очей мольфаря, сплюовував непомітно: "Сіль тобі в оці!"

Проте, найгірше докучала їм Хима. Стара улесливо-баба, завжди така привітна, вона вечорами перекидалась у білого пса та нипала по загородах сусідських. Не раз Иван метав сокирою в неї, жбурляв вилами та проганяв.

Ряба корова на очах худла і все менше та менше давала подою. Палагна знала, чия то справа. Вона підглядала, говорила примівки, по кілька разів на вечір бігала до коров, вставала навіть вночі. Раз наробила такого крику, що Иван біг в загороду як навіжений і мусів одганяти од порога велику жабу, що намагалась перелізти у хлів. Але жаба раптом десь щезла, а з-за воринна скрипів вже голосок Химини:

— Добрий вам вечір, сусідоньки красні! Хе-хе...

Безвстидна!

Чого тільки вона не виробляла, ота родима відьма. Перекидалась у полотно, що білло смерком попід лісом, повзла вужем або котилась горбами прозорим клубком. Спивала нарешті місяць, щоб було темно, як іде до чужої худоби. Не один присягався, що бачив, як вона терницю доїть: заб'є у неї чотири колки, неначе дійки і надоїть повну дійницю.

ПЕРЕДПЛАЧУЙТЕ!

ЧИТАЙТЕ І РОЗПОВСЮДНЮЙТЕ ТАКІ ЧАСОПИСИ Й ЖУРНАЛИ:

"УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТИ" одинокий український робітничий часопис в Канаді, виходить три рази на тиждень. Передплата: $4.00 на рік, $2.00 на півроку.

"ФАРМЕРСЬКЕ ЖИТТЯ" одинокий дійсно фармерський український часопис в Канаді, що боронить інтереси працюючого фармерства. Передплата: $2.00 на рік, $1.00 на півроку.

"РОБІТНИЦЯ" одинокий журнал в українській мові для працюючого жіноцтва, виходить два рази на місяць. Передплата: $1.50 на рік, 80 центів на півроку.

"СВІТ МОЛОДІ" одинокий журнал в українській мові для української роб.-фарм. молоді, виходить раз на місяць. Передплата лише 50 центів на рік.

Передплату на повищі часописи й журнали посилайте або на імя кожного часопису зокрема, або на імя й адресу:

WORKERS AND FARMERS PUBLISHING ASS'N Ltd.

Cor. Pritchard & McGregor St., Winnipeg, Man.